

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก

อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๒. หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจสอบได้
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๒ นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๒.๓ กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นแก่ผู้บริหาร
Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าใน อนาคต (Unknown Factor)

๒.๔ ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการ รับโอนข้าราชการ ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อ สร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน(Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

๓.๑ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต กระบวนการรับโอนข้าราชการ ของ องค์การ บริหารส่วนตำบลป่าสัก

๑.เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒.ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓.ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๕ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการรับโอนข้าราชการ ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (UnknownFactor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตกระบวนการรับโอนข้าราชการ

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักข์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักข์ ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการรับโอนข้าราชการ มาทำการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน และการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส ที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนี้

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับประเด็นด้าน การใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ เพื่อจะนำขั้นตอนของกระบวนการรับโอนข้าราชการที่เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับตั้งแต่ปานกลางขึ้นไป มาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริต

ระดับ	คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสียหายการทุจริต

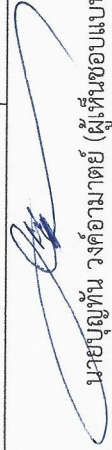
ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ชั้นตอน	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	
กระบวนการรับโอน ข้าราชการ:กรณี ตำแหน่งข้าราชการ จัดอยู่ในกลุ่ม ตำแหน่งประเภท และสายงาน เดียวกันกับตำแหน่ง ที่จะแต่งตั้ง	๑	การตรวจสอบตำแหน่งว่าง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งและ ความต้องการของตำแหน่งที่รับ โอน	ผู้รับผิดชอบบันทึกข้อมูลตำแหน่งกรอบ อัตรากำลังของข้าราชการสำนักงานองค์การ บริหารส่วนตำบลป่าสังข์ข้อมูลคนครอง ตำแหน่งและตำแหน่งที่ว่างอย่างไม่ถูกต้องหรือ บิดเบือนจากข้อเท็จจริงเพื่อเรียกปรับเงินหรือ ผลประโยชน์ตอบแทนหรือเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง	๑	๑	๑	ต่ำ
	๒	การรับคำร้องขอโอนและ ตรวจสอบคุณสมบัติตามแบบ คำร้องขอโอนข้าราชการที่ ประสงค์โอนมารับราชการสังกัด สำนักงานองค์การบริหารส่วน ตำบลป่าสังข์ที่มีคุณสมบัติตรง ตามที่สำนักงานองค์การบริหาร ส่วนตำบลป่าสังข์กำหนด	๑) ผู้รับผิดชอบรับแบบคำร้องขอโอนผ่าน ช่องทางต่างๆเช่นWalkin, ประชณีย์หรือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โดยมีเจตนารับแบบคำ ร้องเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัวเพื่อเรียก ปรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทนเพื่อ แลกกับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคล หนึ่ง	๒	๓	๖	ปานกลาง

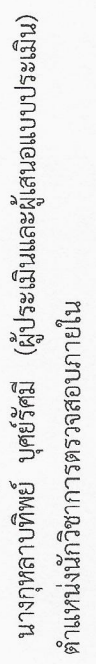
ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ชั้นตอน	ชั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)		
				Likelihood	Impact	Risk Score
			<p>๒) ผู้รับผิดชอบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลแบบคำร้องขอโอนของข้าราชการที่แจ้งความประสงค์ขอโอนมารับราชการสังกัดสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักขโดยตั้งใจบันทึกข้อมูลเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัวเพื่อเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์ใดต่อบแทนเพื่อแลกกับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p>			
	๓	<p>ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นพิจารณาความเห็นการรับโอนข้าราชการเพื่อเสนอเรื่องถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ความเห็นชอบ-กรณีตำแหน่งประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการและระดับชำนาญการเป็นสายงานที่จัดอยู่ในกลุ่มตำแหน่งและสายงานเดียวกันกับสายงานในตำแหน่งที่จะแต่งตั้งให้มี</p>	<p>๑) ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องถึงผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อให้ความเห็นในการพิจารณาการรับโอนข้าราชการตามตำแหน่งและสังกัดที่กำหนดโดยเสนอข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือบิดเบือนจากข้อเท็จจริงเพื่อเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนหรือเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p> <p>๒) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบรับโอนข้าราชการมารับราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก</p>	๑	๑	๑
						ต่ำ

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ชั้นตอน	ชั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)		
				Likelihood	Impact	Risk Score
		อำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตาม มาตรา ๕๗ โดยนำผลการปฏิบัติ ราชการที่ผ่านมากำหนดเกณฑ์ อยู่ในระดับที่ไม่ต่ำกว่าระดับดี มาประกอบการพิจารณาปรับโอน				

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

กระบวนการรับโอนข้าราชการ								
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การรับคำร้องขอโอนและตรวจสอบคุณสมบัติตามแบบคำร้องขอโอนฯของข้าราชการที่ประสงค์โอนมารับราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักที่มีคุณสมบัติตรงตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักกำหนด	๑) ผู้รับผิดชอบรับแบบคำร้องขอโอนฯ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Walkin, ไปรษณีย์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โดยมีเจตนารับแบบคำร้องเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัวเพื่อเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทนเพื่อแลกกับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๒) ผู้รับผิดชอบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลแบบคำร้องขอโอนฯ ของข้าราชการที่แจ้งความประสงค์ขอโอนมารับราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก โดยตั้งใจบันทึกข้อมูลเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัวเพื่อเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทนเพื่อแลกกับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง	ปานกลาง	๑. มีมาตรการและแนวทางในการขอรับแบบคำร้องขอโอนฯ โดยการพบเจอกับเจ้าหน้าที่โดยตรงโดยกำหนดช่องทางไปรษณีย์และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ๒. กรณีผู้รับผิดชอบมีพฤติกรรมที่สื่อไปในทางทุจริตหรือเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนหรือเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในทันที ๓. ผู้บังคับบัญชากำกับและติดตามข้อมูลเป็นประจำเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	๑. กำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อจัดเก็บและบันทึกข้อมูลแบบคำร้องขอโอนฯ มากกว่า ๑ ราย โดยผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นกำกับติดตามและตรวจสอบอยู่เป็นประจำ ๒. กำหนดช่องทางขอยื่นแบบคำร้องขอโอนฯ ที่ชัดเจน ๓. แจ้งเวียนแนวทางและกำหนดวิธีการการยื่นแบบคำร้องขอโอนฯ รวมถึงการประกาศบนเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักเพื่อให้ทราบแนวทางการปฏิบัติเป็นการทำงานไป	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	ไม่ใช้งบประมาณ	ฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

 นายบุญถิ่น วงศ์มาตย์ (ผู้เห็นชอบแบบประเมิน)
 ตำแหน่ง นายกองัดการบริหารส่วนตำบลป่าสัก

 นางกฤษลาทิพย์ บุศย์รัศมี (ผู้ประเมินและผู้เสนอแบบประเมิน)
 ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายใน